

Sortsforsøg med jordbær 1978–79

Strawberry variety trials 1978–79

A. Thuesen

Resumé

Beretningen meddeler resultater af forsøg med 9 jordbærsorter udført i 1978–79. Der er 6 nye sorter tiltrukket ved Spangsbjerg og målesorterne 'Zefyr', 'Sengana' og 'Litessa'. Sorternes ydeevne og sygdomsresistens er bedømt i kultur efter traditionel dyrkningsmetode.

Der er foretaget undersøgelser af kvalitetsegenskaber, som er af betydning for friskvare og dybfrysning.

Af de 6 nye sorter anses 'Dania' for at være dyrkningsværdig til friskvaremarkedet. Den modner henvend en uge senere end 'Sengana'. Udbyttet er omtrent som ved denne, men bærrerne er væsentlig større og mere præsentable. Holdbarheden er god. Gråskimmelresistensen noget bedre end ved 'Sengana'. Smagen mild og behagelig. Den har god formbevaring efter frysning.

Nøgleord: Jordbærsorter, friskvare, dybfrysning.

Summary

During the years 1978 and 1979 trials with strawberry varieties were carried out on sandy loam at the State Research Centre for Horticulture, Institute for Fruit and Berries, Blangstedgård and Institute for Vegetables, Årslev. The trial included six new varieties bred at Spangsbjerg and the varieties 'Zefyr', 'Sengana' and 'Litessa' were used as control.

Besides determination of yield and judgment of disease resistance, qualities important for the fresh fruit market and deep-freezing were investigated.

One of the new selections named 'Dania' is considered to be valuable for the fresh fruit market. This variety ripens about one week later than 'Sengana'. The yield is nearly the same, but the fruits are a little bigger and more attractive. Its keeping quality is good. It has a somewhat better resistance to greymould than 'Sengana'. The flavour is mild and pleasant. When deep-frozen it has a good shape after thawing.

Key words: Strawberry varieties, fresh fruit market, deep-freezing.

Indledning

Forsøgene er udført efter samme retningslinier som sortsforsøg med jordbær 1957–58, 1961–63, 1965–69, 1972–74 og 1975–76, henholdsvis beretning nr. 610, 701, 991, 1375 og 1435, og har haft til

formål at bedømme sorternes ydeevne og kvalitet til frisk konsum og til frysning.

Serien omfatter 6 nummersorter, 1775/71, 1872/71, 2069/71, 2280/71, 1647/72 (Dania) og 1649/72, alle tiltrukket ved Spangsbjerg i 1971 og

1972. Sorterne er relativt storfrugtede og blev anset for egnede til frisk konsum og til frysning. Som målesorter indgik 'Zefyr', 'Sengana' og 'Litessa'.

Forsøgene er udført på sandblandet lerjord ved Institut for Frugt og Bær, Blangstedgård og Institut for Grønsager, Årslev.

Hovedresultaterne er givet i meddelelse nr. 1598, 1981.

Forsøgsbetingelser og metodik

Hele plantematerialet er ved Årslev varmtvandsbehandlet ved 46,8°C i 10 minutter i februar forud for opformeringen.

Forsøgene blev i 1977 plantet den 13. maj ved Blangstedgård og den 12. maj ved Årslev. Der var 3 fællesparceller á 40 planter ved en planteafstand på 33 × 90 cm.

Høstperiode, middeltemperatur og nedbør ved forsøgsstederne var følgende:

	Høst- periode	Gns. temperatur °C 20/6-1/8	Nedbør mm
Blangstedgård			
1978	20/6- 7/8	14,5	75
1979	22/6-13/8	14,4	95
Årslev			
1978	21/6-14/8	14,0	113
1979	27/6-13/8	13,9	45

Ved begge forsøgssteder blev jordbærearbejdet i 1978 vandet 2 gange med ca. 30 mm under bærrernes udvikling. I 1979 blev ingen af forsøgene vandet. Begge år var præget af fugtigt, koldt vejr, hvad der medvirkede til de ret lange høstperioder.

Resultater

Udbytte

Tabellerne 1 og 2 viser henholdsvis udbyttet af salgare bær og totaludbyttet i tons pr. ha, dels for de enkelte år og forsøgssteder, dels som årligt gennemsnit af alle forsøg.

Udbyttene har været højt. Målesorterne 'Zefyr' og 'Sengana' har givet betydeligt mere end i flere af de tidligere forsøgsserier. Men de regnrige sæsoner, især 1978, med kraftige gråskimmelangreb resulterede i beskedne udbytter af salgare bær.

Der er ikke fundet sikre forskelle mellem sorterne, når det gælder salgare bær, men derimod god signifikans ved totaludbyttet. Gråskimmelangreb, navnlig angrebstidspunkt i forbindelse med sorternes store forskelle i modningstid, har haft stor indflydelse på det opnåede udbytte af brugbare bær.

Sorterne 1872/71 og 2069/71 havde det højeste totaludbytte, signifikant større end 'Sengana'. I gruppe med 'Sengana' er sorterne 1649/72, 'Dania', 'Litessa', 1775/71 og 2280/71. 'Zefyr' gav

Tabel 1. Udbytte af salgare bær, tons/ha.
Annual yield of marketable fruits, tons/ha.

	Blangstedgård		gns. Average	Årslev		gns. Average	Alle forsøg årlig gns. Average all trials
	1978	1979		1978	1979		
'Zefyr'	25,5	14,8	20,1	22,6	19,1	20,9	20,5
1775/71	18,5	20,2	19,4	10,9	23,0	17,0	18,2
1872/71	20,7	25,6	23,3	16,0	32,9	24,5	23,9
'Litessa'	12,7	16,7	14,7	12,7	28,9	20,8	17,8
'Sengana'	17,7	27,1	22,4	19,8	27,5	23,7	23,1
2069/71	22,6	30,8	26,8	22,2	32,5	27,3	27,0
2280/71	13,9	23,0	18,4	13,2	25,0	19,1	18,8
'Dania'	24,0	19,3	21,6	22,1	32,1	27,1	24,4
1649/72	20,1	25,4	22,8	20,8	29,9	25,4	24,1

Tabel 2. Totaludbytte, ton/ha.
Total yield, ton/ha.

	Blangstedgård		gns. Average	Årslev		gns. Average	Alle forsøg årlig gns. Average all trials
	1978	1979		1978	1979		
'Zefyr'	27,9	17,5	22,7	26,2	21,2	23,7	23,2
1775/71	32,1	25,4	28,7	28,9	29,4	29,1	28,9
1872/71	39,9	33,4	36,6	39,9	45,6	42,8	39,7
'Litessa'	30,4	22,1	26,2	27,3	37,7	32,5	29,4
'Sengana'	28,6	32,3	30,4	29,3	31,8	30,6	30,5
2069/71	37,4	36,1	36,7	34,1	38,4	36,3	36,5
2280/71	26,0	28,0	27,0	21,4	28,4	24,9	26,0
'Dania'	32,2	21,9	27,0	30,5	35,7	33,1	30,1
1649/72	32,2	30,6	31,4	32,5	39,1	35,8	33,6
LSD ₉₅	4,0	5,2		3,7	3,7		5,1

det mindste totaludbytte, signifikant lavere end 'Sengana'. Det bør dog fremhæves, at 'Zefyr' i 1978 har givet det største udbytte af salgbare bær, væsentligst på grund af tidlig produktion inden den regnrige periode og i øvrigt gennem god skimmelmodstandsdygtighed.

Udbytte efter tidlighed

Tabel 3 viser totaludbyttet opstillet i høstperioder. Tallene er årligt gennemsnitsudbytte af alle forsøg i tons pr. ha. Første periode er høstsæsonens 4 første plukninger (ca. 1 uge), anden og

tredje periode omfattede ligeledes hver fire plukninger, medens fjerde periode var resten af høstsæsonen (ca. 2 uger).

Det største udbytte efter de 4 første plukninger er opnået med 'Zefyr'. Blandt nummersorterne var kun 1775/71 ret tidligt moden, men udbyttet blev dog under halvdelen i forhold til 'Zefyr'. Middeltidlige med det meste af udbyttet i anden og tredje periode er sorterne 1872/71, 'Litessa', 'Sengana', 2280/71 og 2069/71. Den sidste havde en lang sæson med betydeligt udbytte også i fjerde periode. 'Dania' er sent moden og har det største

Tabel 3. Totaludbytte i høstperioder.
Total yield in harvest periods.

	Gns. alle forsøg, ton/ha årlig Average of all trials, ton/ha			
	1. periode	2. periode	3. periode	4. periode
'Zefyr'	10,9	10,7	1,4	0,2
1775/71	4,4	16,6	7,3	0,6
1872/71	1,8	20,5	14,0	3,4
'Litessa'	1,0	14,0	12,6	1,8
'Sengana'	0,9	12,8	13,8	3,0
2069/71		12,9	15,9	7,7
2280/71		7,9	14,8	3,3
'Dania'		4,5	18,5	7,1
1649/72		2,3	17,5	13,8

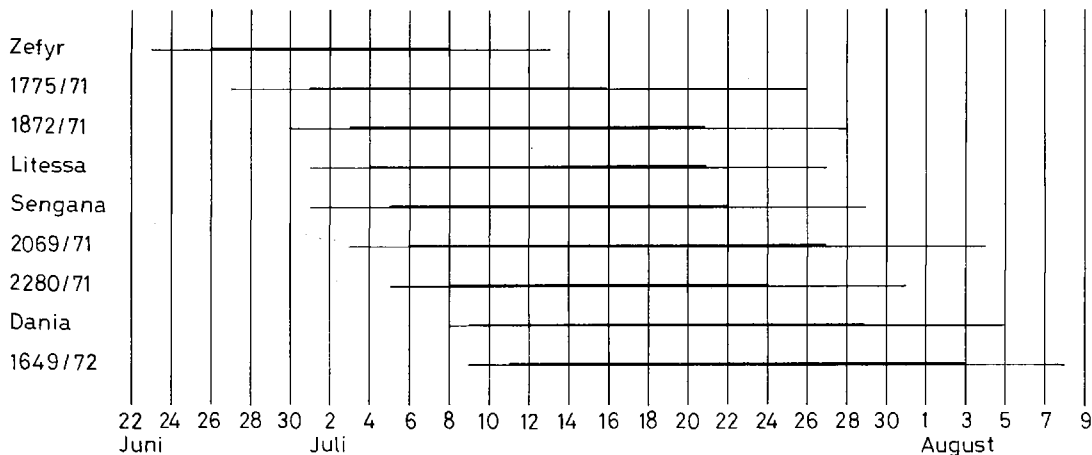

Fig. 1. Dato for høstperiode og hovedsæson. Gns. af alle forsøg 1978-79.
Date of fruiting periods and main season. Average of all trials 1978-79.

udbytte inden for tredje periode, noget mindre i fjerde. Den sildigste sort i denne serie er 1649/72 – den har store udbytter i både tredje og fjerde periode.

Fig. 1 viser den gennemsnitlige dato for høstperioden beregnet af alle forsøg; den tynde streg angiver hele høstperiodens længde og den kraftige streg sortens hovedsæson, dvs. det tidsrum, i hvilket den har ydet 80-90 pct. af totaludbyttet.

Bærstørrelse

I tabel 4 er bærstørrelsen angivet ved vægten af 100 bær, dels som gennemsnit af alle forsøg, dels for de enkelte år.

De mest storfrugtede sorter var 1649/72 og 1775/71. Dernæst følger 'Litessa', 1872/71, 2280/71 og 2069/71. 'Dania' var også storfrugtet det første år, men viste ret stor nedgang i størrelsen i andet høstår. Den mindste gennemsnitsstørrelse i denne serie havde 'Zefyr' og 'Sengana'.

Tabel 4. Bærstørrelse, kg/100 bær og plukkepræstation, kg/time.
Size of berry, kg/100 berries and kg berries picked per hour.

	Alle forsøg gns. All trials average	1978	1979	kg/time kg/hour	
				1978	1979
'Zefyr'	1,00	1,06	0,94	8,3	4,0
1775/71	1,63	1,85	1,41	5,3	4,3
1872/71	1,44	1,55	1,33	3,2	4,9
'Litessa'	1,48	1,69	1,27	4,2	6,7
'Sengana'	0,95	1,04	0,85	5,4	4,9
2069/71	1,37	1,49	1,25	5,8	6,1
2280/71	1,39	1,52	1,25	4,6	6,0
'Dania'	1,27	1,48	1,07	6,3	6,3
1649/72	1,76	1,92	1,60	8,0	8,4
LSD ₉₅	0,14				

Tabel 5. Gennemsnitlige bærvægt i g ved 4-5 dages intervaller. Blangstedgård og Årslev 1979.
Mean weight of berry in grammes at intervals of 4-5 days.

	1. periode		2. periode		3. periode		4. periode		4-8/7
	22-27/6	28/6-2/7	3-7/7	8-12/7	13-17/7	18-22/7	23-27/7	28/7-3/8	
'Zefyr'	14,2	11,5	8,0	7,4	7,5				
1775/71		18,7	17,3	14,4	11,8	11,7	11,4		
1872/71			18,0	16,7	11,2	9,0	9,7		
'Litessa'			18,8	16,0	12,3	9,1	8,6	9,2	
'Sengana'			9,8	9,8	8,3	7,3	7,5	6,2	
2069/71			20,4	17,9	12,0	9,0	9,4	10,0	
2280/71				19,0	13,8	10,1	8,1	7,8	
'Dania'				18,2	13,0	9,6	8,6	9,4	9,2
1649/72					27,0	17,9	12,6	13,0	12,0

Tabel 5 viser andet års høstsæson inddelt i 4 perioder, hver igen delt i 4-5 dages intervaller. Tallene angiver sorterens gennemsnitsvægt inden for hvert interval. Det er herigennem muligt at sammenligne sorterens bærstørrelse i samme tidsperiode.

Plukkepræstation

En orientering om forskelle i plukkepræstation mellem sorterne er opnået ved, at der igennem hele sæsonen ved Årslev blev taget tid for bærplukningen i eet parcelhold (tabel 4).

Udbyttet pr. plukketime var det første år bedst med 'Zefyr', 1649/71 og 'Dania'. I det andet år bedst med 1649/71, 'Litessa' og 'Dania'. Men tallene i denne serie må ikke tillægges for stor betydning, idet frasorteringen af de skimlede bær, især i 1978, har reduceret plukkepræstationerne meget stærkt.

Modtagelighed for svampesygdomme

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*). Tabel 6 viser vægtprocent skimmelangrebne bær i de enkelte år ved begge forsøgssteder. Som ovenfor nævnt var

Tabel 6. Modtagelighed for gråskimmel og meldug.
Susceptibility to grey mould and mildew.

	Gråskimmelinficerede bær i pct. af totaludbytte				Meldug på bær Mildew on fruits
	Blangstedgård		Årslev		
	1978	1979	1978	1979	
'Zefyr'	9	16	14	10	+
1775/71	42	20	62	22	
1872/71	48	23	60	28	
'Litessa'	58	24	53	23	
'Sengana'	38	16	32	13	
2069/71	40	15	35	15	
2280/71	47	18	38	12	(+)
'Dania'	26	12	28	10	
1649/72	38	17	36	24	
LSD ₉₅	7	4	9	4	

+ = svagt *weak*
 ++ = middel *medium*
 +++ = stærkt angreb *strongly attacked*

1978 meget regnrig, og der forekom, trods sædvanlige, forebyggende sprøjtninger før høstperioden, meget kraftige gråskimmelangreb. Sæsonen i 1979 var sundhedsmæssigt bedre, men dog med middelkraftige angreb.

'Zefyr' har gennemgående været mest modstandsdygtig over for gråskimmel. Relativt modstandsdygtig var også 'Dania'; den havde ved Blangstedgård signifikant lavere procent skimmelangrebne bær end 'Sengana'. Stærkt modtagelige var sorterne 'Litessa', 1872/71 og 1775/71.

Meldug (*Sphaerotheca macularis*). Til højre i tabel 6 er vist angrebsgrad af meldug. Under begge høstsæsoner var de klimatiske betingelser ikke gunstige for udvikling af meldug på bærene. 'Zefyr' viste svage angreb og nr. 2280/71 ubetydelige angreb på bladene. Fra tidligere års iagttagelser er der heller ikke påvist meldugangreb på bær hos de her omhandlede nummersorter.

Holdbarhed

Ved jordbær til frisk konsum er det vigtigt, at bærene bevarer et friskt, tiltalende udseende, indtil de skal anvendes. Tabel 7 viser resultaterne af opbevaring i 2 døgn ved omkring 20°C. Tallene er gennemsnit af 3 års bedømmelser (bærprøver taget 1 år fra opformeringsplanter og 2 år fra forsøget). De er hvert år foretaget 2 eller 3 gange og

Tabel 7. Holdbarhed. Gns. 3 år.
Keeping quality.

	Kvalitet efter 2 døgn ved ca. 20°C. 10 = bedst <i>Quality after 48 hours at about 20°C. 10 = best</i>
'Zefyr'	5,7
1775/71	5,5
1872/71	4,9
'Litessa'	5,4
'Sengana'	5,9
2069/71	6,9
2280/71	6,7
'Dania'	7,0
1649/72	7,0

udtrykker en karakter for bærenes glans, hudfasthed og modstandsdygtighed over for trykpletter.

Sorterne 'Dania', 1649/72, 2069/71 og 2280/71 viste god korttidsholdbarhed, medens de øvrige sorter var mindre gode.

Kvalitetsbedømmelser af frosne bær

Forskellige undersøgelser af dybfrosne bærprøver er foretaget ved Institut for Grønsager. Resultaterne, der er anført i tabel 8, er gennemsnit af

Tabel 8. Kvalitet efter dybfrysning. Gns. 2 år.
Quality after deep-freezing.

	Drænet vægt efter optøning g/100 g bær <i>Drained weight after thawing g/100 g fruits</i>	Formbevaring efter optøning 10 = bedst <i>Shape after thawing 10 = best</i>	Bærfarve 10 = mørkest <i>Fruit colour 10 = darkest red</i>	Saftfarve 10 = mørkest <i>Juice colour 10 = darkest red</i>	Syre som citronsyre g/100 ml saft <i>Acid as citric acid g/100 ml juice</i>	Refrakto- metertal <i>Refracto- meter value</i>
'Zefyr'	68	5,4	7,2	7,3	10,6	7,4
1775/71	81	6,3	5,9	5,4	9,6	7,2
1872/71	78	6,5	6,5	6,6	11,9	7,3
'Litessa'	79	6,0	6,7	5,5	9,7	6,8
'Sengana'	75	6,4	8,0	7,2	9,8	6,8
2069/71	83	7,4	5,5	5,1	10,4	7,7
2280/71	80	7,4	7,0	7,2	10,2	8,0
'Dania'	87	7,4	7,1	6,8	9,6	7,2
1649/72	87	7,4	6,9	6,0	10,6	7,7

to års bedømmelser. Syreindhold og refraktometertal er bestemt på fradrænet saft.

Drænet vægt betegner bærvægten pr. 100 g frosne bær, efter at saften er løbet fra under 3 timers optøning ved ca. 20°C. God formbevaring efter optøning har betydning ved formål, hvor hele bær anvendes. En udmærket formbevaring er opnået med sorterne 'Dania', 2069/71, 2280/71 og 1649/71.

Bærfarve og saftfarve. 'Sengana' havde den mørkeste bærfarve og sammen med 'Zefyr' og 2280/71 også den mørkeste saftfarve. Sorterne 2069/71 og 1775/71 havde meget lys bær- og saftfarve.

Syreindholdet var højt i nr. 1872/71.

Refraktometertallet, der er et udtryk for sukkerindholdet, var højest i 2280/71, 2069/71 og 1649/72 og lavest i 'Litessa' og 'Sengana'.

Bedømmelser ved Statens Husholdningsråd

Ved Statens Husholdningsråd blev der foretaget en sammenlignende undersøgelse af sorterens køkkentekniske egenskaber, ernæringsmæssige værdi og organoleptiske kvalitet til frisk konsum og til frysning.

Resultaterne, der er gennemsnit af 3 års bedømmelser og analyser, er vist i tabel 9 for friske bær og i tabel 10 for dybfrosne bær.

Friske bær

Afhasningens lethed. De friske bær blev ved modtagelsen vurderet for, hvor let hasen kunne skilles fra bærret. Sorterne 'Zefyr', 'Sengana', 2280/71 og 'Dania' var ret lette at afhase, medens 'Litessa' og 1649/72 var vanskelige.

Kassable bær efter forsendelse. Nr. 1872/71 havde efter forsendelse med bil og tog det største tab i form af syge og beskadigede bær. De øvrige sorter viste kun mindre forskelle.

Tørstofindholdet var højt ved nr. 1649/72, men temmelig lavt ved 1872/71 og 1775/71.

C-vitaminindholdet i friske bær var højest ved 1872/71 og 'Zefyr', lavest ved 1649/72, 'Sengana', 'Dania' og 2280/71.

Farve. 'Sengana' var den mest mørkrøde sort, 2069/71 og 1775/71 de lyseste.

Smag. De bedste karakterer er givet til målesorterne 'Sengana' og 'Zefyr'. Mellem nummer-sorterne er forskellene kun små; 1649/72 og 'Dania' synes her at være de bedste.

Frysning

Efter ca. 6 måneders opbevaring blev de dybfrosne bær dagen før bedømmelserne stillet til optøning og overhældt med sukkerlage (sukker:vand = 3:5), i vægtforholdet bær:lage = 5:4.

Farve. Sorterne 'Sengana' og 'Dania' havde

Tabel 9. Bedømmelse af friske bær. Gns. 3 år.
Quality of fresh fruits.

	Afhasningens Lethed	Kassable bær efter forsendelse vægt pct.	Tørstof pct.	C-vitamin mg/100 g	Farve 10 = mørkest	Smag 10 = bedst
	<i>Removal of calyx</i>	<i>Useless fruits after transport weight per cent</i>	<i>Per cent dry matter</i>	<i>Ascorbic acid milligram/ 100 g</i>	<i>Colour 10 = darkest</i>	<i>Flavour 10 = best</i>
'Zefyr'	Ret let	10	8,8	76	7,7	7,6
1775/71	Lidt vanskelig	9	8,0	58	5,1	6,7
1872/71	Lidt vanskelig	16	7,8	78	6,3	6,3
'Litessa'	Vanskelig	8	8,0	67	6,8	6,7
'Sengana'	Ret let	8	8,9	49	8,6	8,1
2069/71	Noget vanskelig	10	8,6	61	4,7	6,9
2280/71	Ret let	9	9,2	53	7,3	6,9
'Dania'	Ret let	7	9,2	52	7,3	7,0
1649/72	Vanskelig	11	9,9	47	6,7	7,3

Tabel 10. Bedømmelse efter frysning. Gns. 3 år.
Quality after deep-freezing.

	Farve 10 = mørkest <i>Colour</i> 10 = <i>darkest red</i>	Smag 10 = bedst <i>Flavour</i> 10 = <i>best</i>	Konsistens 10 = bedst <i>Texture</i> 10 = <i>best</i>	Formbevaring efter optøning <i>Shape after thawing</i>
'Zefyr'	7,7	7,2	6,2	middelgod
1775/71	5,3	6,7	6,1	noget sammenfalden
1872/71	6,7	7,4	6,7	middelgod
'Litessa'	6,5	7,0	6,8	noget sammenfalden
'Sengana'	8,6	7,7	7,3	ret god
2069/71	5,4	6,9	6,2	ret god
2280/71	7,4	7,6	6,8	ret god
'Dania'	8,2	7,2	7,1	god
1649/72	7,1	7,2	6,4	noget sammenfalden

den mørkeste farve, 1775/71 og 2069/71 den lyseste.

Smag. Der er kun små og ikke sikre forskelle mellem sorterne. 'Sengana' er dog også her vurderet højest.

Konsistens. 'Sengana' og 'Dania' havde ret god konsistens. Lavest vurderet var 1775/71, 'Zefyr' og 2069/71, men forskellene til den bedste gruppe var små.

Formbevaring. Den bedste form efter optøning havde 'Dania', 'Sengana', 2069/71 og 2280/71. Mest sammenfaldne var 'Litessa', 1775/71 og 1649/72.

Konklusion

Af de 6 i denne serie afprøvede nummersorter, anses sorten 'Dania' (1647/72) som dyrkningsværdig. Ved sin sene modningstid kan den bidrage til at forlænge jordbærsæsonen en uges tid. Udbyttet er omtrent som ved 'Sengana', men bærrerne er væsentlig større og mere præsentable. Holdbarhed og plukkebarhed er god. Gråskimmelresistensen er noget bedre end for 'Sengana's vedkommende. Smagen er mild og behagelig. Bærrerne har god formbevaring efter frysning.

Nr. 1775/71 er ret tidlig moden og har meget store bær, men sorten er for modtagelig over for gråskimmel og anses derfor ikke at være dyrkningsværdig.

Nr. 1872/71 kan, trods et meget højt udbyttepotentiale, ikke anbefales, idet den er stærkt gråskimmelmodtagelig og af dårlig holdbarhed.

Nr. 2069/71 har ligeledes givet et stort udbytte, men sorten er dels for gråskimmelmodtagelig, dels for lys. Den kan ikke anbefales.

Nr. 2280/71 har været temmelig modtagelig for gråskimmel. Den synes i øvrigt ikke at have særlige fortrin frem for kendte sorter og bringes derfor ikke i handel.

Nr. 1649/72 er endnu senere moden end 'Dania'. Den bør dog næppe udbydes til dyrkning, idet bærrerne er ret grove, ofte furede og nærmest for store. Desuden er den vanskelig at afhase, og den er modtagelig for gråskimmel.

Kort beskrivelse af sorterne

'Dania'

Synonym: Spangsbjerg 1647/72.

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Udsendes 1982 gennem Gartnerierhervets Planteopformeringsstation, Nagbøl Kirkevej 12, 6640 Lunderskov. Forhandles gennem danske jordbærplanteformavlere.

Afstamning: Frigg × Dulcita (1972).

Udbyttet stort. Høstperioden er omtrent en uge senere end for 'Sengana'. Eget til frisk konsum

og til frysning. Den har god transportfasthed og ret lang holdbarhed.

Væksten meget kraftig, ret høj, middeltæt. Bladene lysgrønne, glinsende. Blomsterne store til middelstore, sidder i løvhøjde. De første bær ofte lidt uregelmæssigt kamformede, i øvrigt kort kegleformede til runde med but afrundet spids. Bægeret mest udstående. Nødder lidt indsenkede til i niveau med overfladen. Afhasningen ret let. Farven jævn, dybrød, indvendig middelerød, lysere mod midten. Konsistensen saftig, lidt trevlet. Huden ret fast. Smagen mild, med svag aroma. Moderat modtagelig for gråskimmel. Ikke modtagelig for meldug.

'Litessa'

Tiltrækker: Sengana GMBH, Hamburg-Volksdorf. I handel under licens. I Danmark repr. ved L. Dæhnfeldt A/S, Odense.

Udbyttet kan være stort. Middeltidlig modning. Egnet til frisk forbrug. Frugterne store, især det første år. Kort kegleformede til runde. Farven middel- til mørkrød, noget skinnende. Afhasningen noget vanskelig. Frugtkødet ensartet farvet, middelerødt. Smagen syrlig uden megen aroma. Får let trykpletter og pletter af vindslid. Er stærkt modtagelig for gråskimmel.

'Sengana'

Tiltrækker: R. v. Sengbusch, Hamburg. I handel 1952. Sortsnavnet indregistreret som varemærke.

Udbyttet stort. Middeltidlig til sen modning. Velegnet til frysning og dåsekonservering, ret god til frisk konsum. Bær middelstore til store, runde til kort kegleformede, mørkrøde til brunrøde. Afhases nogenlunde let. Smagen syrlig, ret kraftig. Middeltærkt modtagelig for gråskimmel.

'Zefyr'

Synonym: Spangsbjerg 5143/52.

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev. I handel 1965.

Afstamning: Dydahl × Valentine (1952).

Udbyttet ret stort. Modner tidligt. Egnet til frisk forbrug og ret god til frysning.

Væksten middelkraftig, middeltæt til åben.

Blomsterne ret store, sidder i løvhøjde. Bærrene er store og noget kamformede først på sæsonen, men bliver ret små mod slutningen. Farven jævn og stærk rød. Nødder i niveau med overfladen. Lidt vanskelig afhasning. Frugtkødet middelerødt, ikke helt gennemfarvet. Middelfast konsistens. Smagen frisk syrlig og kraftig. Moderat modtagelig for gråskimmel, men kan angribes af meldug.

1775/71

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Ikke i handel.

Afstamning: Merton Dawn × 463/62 (Sengana × Zefyr) (1971).

Frugterne meget store, kegleformede til runde, en del nyreformede. Lidt vanskelig at afhase. Farven lys teglrød, skinnende. Uden særlig aroma. Er stærkt modtagelig for gråskimmel.

1872/71

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Ikke i handel.

Afstamning: Merton Dawn × 463/62 (Sengana × Zefyr) (1971).

Udbyttet kan være meget højt. Frugterne store, de første med fure, de senere jævnt kegleformede, ofte halsede, lidt tilbøjelig til hvid spids. Farven klar rød til mørkrød. Får let trykpletter. Smagen lidt syrlig, uden særlig aroma. Ret højt c-vitaminindhold. Er stærkt modtagelig for gråskimmel.

2069/71

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Ikke i handel.

Afstamning: Frigg × Merton Dawn (1971).

Modner omtrent samtidig med 'Sengana', men har længere sæson. Udbyttet meget stort. Frugterne store, fladrunde til kort kegleformede, regelmæssige. Noget vanskelig at afhase. Farven meget lys orangerød. Ret holdbar til transport. Noget syrlig smag med svag aroma, ret fast konsistens. Middeltærkt modtagelig for gråskimmel.

2280/71

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Ikke i handel.

Afstamning: Frigg × Merton Dawn (1971).

Frugterne store, kort kegleformede. Har vanskeligt ved at modne i spidsen. Farven klar, dybrød, skinnende. Ret let afhasning. Smagen ret sød, uden særlig aroma. Mindre god holdbarhed til transport. Modtagelig for gråskimmel.

1649/72

Tiltrækker: Statens Planteavlsvforsøg, Institut for Grønsager, 5792 Årslev.

Ikke i handel.

Afstamning: Frigg × Dulcita (1972).

Udbyttet stort. Modner meget sent, mindst en uge senere end 'Sengana' og har en lang høstsæson. Frugterne meget store, taske- og kileformede. Især de første frugter er furede og har noget vanskeligt ved at modne i spidserne. Ret vanskelig afhasning. Smagen uden særlig aroma. Midelstærkt modtagelig for gråskimmel.

Manuskript modtaget den 6. marts 1981.